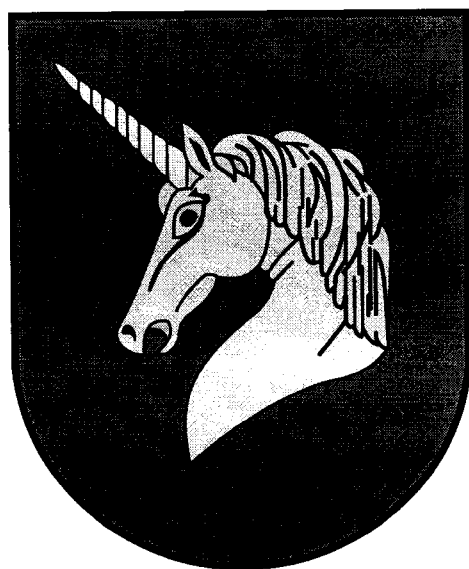

***SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA
RODZINY ZA ROK 2017 ORAZ
POTRZEBY ZWIĄZANE Z
REALIZACJĄ ZADAŃ NA ROK 2018***

Sprawozdanie z zadania administracji w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zgodnie z Art.176 pkt.1,2,3,4

I Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która została uchwalona „/.../ dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dla dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (preambuła ustawy).”

Na gminy nałożono szereg zadań mających na celu rozwój działań na rzecz rodziny poprzez wzmocnienie jej roli i funkcji oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, a także przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej. Ta wieloaspektowa praca z rodziną naturalną ma służyć ochronie odpowiedniego poziomu życia oraz ograniczyć umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.), który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdanie z realizacji do dnia 31 marca każdego roku.

1. Wspieranie Rodziny

Koordynowanie i monitorowanie rodzin powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Lidzbarku. Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane będzie do całej rodziny, a nie wyłącznie do poszczególnych jej członków. Tylko taki rodzaj pomocy doprowadzić może bowiem do trwałych zmian w rodzinie i przeciwdziałania wyuczonej bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Podstawą

rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Pomoc rodzinie powinna być w miarę wczesna i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji.

Celem głównym jest: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

2. Określenie zadań własnych gminy.

Do zadań własnych gminy, w myśl art. 176 wspomnianej na wstępie ustawy, należy:

1) Opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania –Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019- Uchwała nr XXXI/276/17 z dnia 12 czerwca 2017

2) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny –Asystent rodziny w MOPS Lidzbark ma możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji

W roku 2017 asystent rodziny uczestniczył w następujących szkoleniach:

- Szkoła dla rodziców i wychowawców- pt.”**Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały; Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły**” Były to warsztaty psychoedukacyjne w wymiarze 40 godzin, które uczą:

1. nawiązywania współpracy z dzieckiem;
2. modyfikowania niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań;
3. wspierania procesu usamodzielniania się dziecka;
4. rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć;
5. aktywnego, wspierającego słuchania;
6. wyrażania rodzicielskich oczekiwań i ograniczeń w taki sposób, by były one przez dziecko respektowane;
7. budowania realnego poczucia własnej wartości dziecka;
8. konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
9. uwalniania dzieci od grania narzuconych ról w domu i w szkole.

- „Zrozumieć autyzm- program pomocy osobom autystycznym z terenów wiejskich oraz ich rodzinom”
- „Rola, zadania i strategie pracy członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych”
- „Standardy pracy asystenta rodziny z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin za życie”
- „Zadania asystenta rodziny w związku z ustawą „Za życiem”

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:

Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku w ramach realizacji tego zadania w 2017 r. zatrudniał jednego asystenta rodziny, który objął wsparciem łącznie 15 rodzin (w tym 54 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Przepisy Kodeksu Rodzinnego i opiekuńczego stanowią, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin –

mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

W 2017 roku asystent rodziny:

- a) opracował 3 plany pracy z rodziną (opracowanie i realizacja we współpracy z jej członkami oraz w konsultacji z pracownikami socjalnymi),
- b) uczestniczył w opracowaniu planów pracy z jedną rodziną, której dziecko jest umieszczone w pieczy zastępczej (opracowanie we współpracy z powiatowym centrum pomocy rodzinie),
- c) udzielał pomocy oraz uczył członków rodziny konstruktywnego i właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego poprzez pokazywanie
  - jak przygotowywać wartościowe posiłki
  - jak robić zakupy dostosowane do budżetu domowego
  - jak rozporządzać prawidłowo posiadanymi środkami finansowymi
  - jak sprzątać i utrzymywać gospodarstwo domowe w czystości
  - jak dbać o higienę i schludny wygląd.
- d) udzielał pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi poprzez:
  - udzielania wskazówek, rad
  - przekazywania wiedzy na temat odpowiedniego wychowywania dzieci
  - uczy rodzinę jak aktywnie spędzać czas

- wdraża w rodzinę posiadanie potrzeby aktywnego życia w społeczeństwie, bez niepotrzebnych izolacji i pozostawienia na marginesie.
- e) prowadził i organizował indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci (MOPS Lidzbark oraz w miejscu zamieszkania)
- f) współpracował z zespołem interdyscyplinarnym lub grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (udział w spotkaniach grup roboczych)
- g) współpracował z kuratorami rodzinnymi (konsultacje telefoniczne oraz w miejscu zamieszkania podopiecznych)
- h) współpracował z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Lidzbarku oraz pedagogami ze szkół do których uczęszczają dzieci z rodzin objętych opieką asystenta rodziny:
- rozmowy z psychologiem w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Lidzbarku
  - rozmowy z pedagogiem w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Lidzbarku
  - rozmowy z pedagogami i wychowawcami w szkołach

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielane wsparcie, asystent pomagał i towarzyszył między innymi w:

- a) przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach (pomoc w wypełnianiu wniosków: karty dużej rodziny, wniosków do sądu, wniosków do MOPS itp)
- b) nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych czy organizacji pozarządowych (OREW w Działdowie, poradnia zdrowia Lidzbarku i w Brzoziu szpital specjalistyczny dziecięcy w Olsztynie, PCPR w Działdowie, poradnie dentystyczne w Bartniczce i w Mławie, Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie, rehabilitant, sklep ortopedyczny w Olsztynie, sklep medyczny w Lidzbarku itp)
- c)zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki czy poszukiwania pracy poprzez:
- wspieranie bezrobotnych rodziców w działaniach zmierzających do zmiany statusu na rynku pracy
  - przygotowuje do rozmów kwalifikacyjnych,
  - pomaga przygotować dokumenty aplikacyjne do pracy.
- d) zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków (1 podopieczny podjął i ukończył terapię leczenia uzależnienia od alkoholu)
- e) organizowaniu wsparcia materialnego poprzez:
- wsparcie rzeczowe np. pozyskiwanie ubrań, mebli, kuchenki, łóżka, zmywarki, farby itp

f) rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych, gospodarowania czasem,

g) poprawie relacji wewnątrzrodzinnych poprzez udzielania wskazówek jak aktywnie spędzać czas

h) podnoszeniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców poprzez

- prowadzenie indywidualnych warsztatów pt **Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały; Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły**

i) podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania poprzez udzielania porad

j) wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym poprzez naukę rozporządzania prawidłowo posiadanymi środkami finansowymi

k) odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych.

-asystent rodziny stara się stwarzać w rodzinie takie warunki, by dzieci nie powielały złych wzorców rodzicielskich

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny przedstawiają się następująco:

WYDATKOWANIE KWOTA OGÓLEM NA WYNAGRODZENIE ASYSTENTÓW RODZINY	36 519 56zł
FINANSOWANIE Z BUDŻETU MOPS	29 150 56zł
FINANSOWANIE W RAMACH PROGRAMU RESORTOWEGO WSPIERANIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2017 „ASYSTENT RODZINY I KOORDYNATOR PIECZY ZASTĘPCZEJ „	7 369,00 zł

4). Finansowanie

- Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny – w 2017 r. asystent rodziny uczestniczył w następujących szkoleniach:

„Szkolenie pt: „Szkoła dla rodziców”

„Zrozumieć autyzm- program pomocy osobom autystycznym z terenów wiejskich oraz ich rodzinom”

„Rola, zadania i strategie pracy członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych”

„Standardy pracy asystenta rodziny z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin za życie”

„Zadania asystenta rodziny w związku z ustawą „Za życiem”

- Kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające – w 2017 r. nie było rodzin wspierających;

WYKAZ POTRZB NA ROK 2018 ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZIN

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem asystenta rodziny- 37 261zł
2. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej 21 000zł i placówce opiekuńczo- wychowawczej 25 000zł
3. Podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych i asystenta rodziny zajmujących się pracą z rodziną.
4. Zatrudnienie asystenta rodziny

Podsumowanie

Każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada własny potencjał i od tego zależy, jak intensywnych działań wymaga. Ośrodek stale poszukuje nowych form pracy z rodziną, po to aby rodzina potrzebująca wsparcia otrzymała konkretną pomoc oraz aby jakość życia rodziny otrzymała nowy, lepszy wymiar.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lidzbarku
mar Anna Dziomhouska

Sporządziła:

Ewa Łozińska